

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ.

z dnia 29 września 1983 r.

W sprawie wysokości oraz zasad ustalania i pobierania opłat za pobyt w domach pomocy społecznej oraz w dziennych ośrodkach adaptacyjnych.

Na podstawie § 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1982 r. w sprawie upoważnienia organów administracji państwowej do ustalania niektórych cen urzędowych i marż handlowych urzędowych oraz

określenia zasad ustalania cen regulowanych (Dz. U. z 1982 r. Nr 18, poz. 134 i z 1983 r. Nr 10, poz. 51) zarządza się, co następuje:

§ 1. Opłaty całkowite lub częściowe za pobyt w domach pomocy społecznej, zwanych dalej „domami”, oraz w dziennych ośrodkach adaptacyjnych, zwanych dalej „ośrodkami”, ponoszą:

- 1) osoby przebywające w domach lub ośrodkach, otrzymujące emeryturę, rentę lub posiadające inne własne dochody,
- 2) osoby — zwane dalej „osobami obowiązаныmi do opłat” — na których z mocy przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny względem osób przebywających w domach lub ośrodkach, a nie otrzymujących emerytury lub renty i nie posiadających innych własnych dochodów, z wyłączeniem rodzeństwa tych osób.

§ 2. Nie ponoszą opłat za pobyt w domach pomocy społecznej lub w dziennych ośrodkach adaptacyjnych:

- 1) osoby nie otrzymujące emerytury lub renty i nie posiadające innych własnych dochodów oraz osób obowiązanych do opłat,
- 2) osoby obowiązane do opłat za pobyt członków ich rodzin w domach bądź ośrodkach, jeżeli utrzymują się wyłącznie z zasiłków pomocy społecznej bądź alimentów,
- 3) współmałżonkowie osób otrzymujących emeryturę lub rentę, nie posiadający własnej emerytury, renty lub innych własnych dochodów, jeżeli obydwoje przebywają w domach lub ośrodkach.

§ 3. 1. Wysokość opłat całkowitych za pobyt w domach lub ośrodkach ustala się według wysokości kosztów utrzymania, określonych w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. Wysokość opłat całkowitych nie może przekraczać wysokości kosztów utrzymania, o których mowa w ust. 1.

§ 4. 1. Osoby przebywające w domach, otrzymujące emerytury lub renty, ponoszą całkowite opłaty za pobyt, określone w § 3, nie przekraczające jednak 75% otrzymywanej emerytury lub renty.

2. Opłaty za pobyt emerytów i rencistów w domach, których wydatki są pokrywane w całości z budżetu państwa lub ze środków finansowych przedsiębiorstw państwowych, ulegają potrąceniu z emerytury lub renty na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 21 marca 1983 r. w sprawie dokonywania potrąceń z emerytur i rent osobom przebywającym w domach pomocy społecznej, w zakładach lecznictwa stacjonarnego oraz w zakładach szkolenia inwalidów (Dz. U. Nr 15, poz. 76).

3. Osoby przebywające w ośrodkach, otrzymujące emeryturę lub rentę, ponoszą opłaty przewidziane w § 2 załącznika nr 2 do zarządzenia, nie przekraczające jednak 75% otrzymywanej emerytury lub renty.

4. Osoby przebywające w domach lub ośrodkach, posiadające własne dochody z tytułu odpłatnych zajęć, przekraczające 3.000 zł miesięcznie, ponoszą opłaty za pobyt w domach lub ośrodkach w wysokości 25% otrzymywanego wynagrodzenia, nie przekraczające jednak wysokości obowiązujących opłat całkowitych.

5. Osoby przebywające w domach lub ośrodkach, posiadające inne niż wymienione w ust. 1, 3 i 4 własne dochody, ponoszą opłaty za pobyt w domach lub ośrodkach w wysokości ustalonej dla osób obowiązanych do opłat (§ 1 i 2 załącznika nr 2 do zarządzenia)

6. W razie gdy osoby przebywające w domach lub ośrodkach same ponoszą opłaty (ust. 1 i 3—5), bez względu na ich wysokość, nie należy dochodzić opłat od osób obowiązanych do opłat.

§ 5. 1. Wysokość opłat ponoszonych przez osoby obowiązane do opłat za pobyt członków ich rodzin w domach lub ośrodkach określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. W razie gdy występuje kilka osób obowiązanych w równym stopniu do opłat (dzieci, wnuki), suma opłat ustalonych dla tych osób nie może przekraczać wysokości całkowitych opłat, o których mowa w § 3.

3. W razie gdy opłaty całkowite lub częściowe ponoszą osoby obowiązane w pierwszej kolejności do opłat lub gdy osoby te są całkowicie albo częściowo zwolnione od opłat w trybie § 10, nie należy dochodzić opłat od osób obowiązanych w dalszej kolejności do opłat

4. W razie gdy osoba obowiązana w pierwszej kolejności do opłat nie może być obciążona opłatą z uwagi na wysokość dochodu na jednego członka rodziny lub jest zwolniona z opłat na podstawie § 2 pkt 2, opłat należy dochodzić od osób obowiązanych w dalszej kolejności do opłat.

§ 6. 1. Wysokość opłat ponoszonych przez osoby obowiązane do opłat za pobyt członków rodzin w domach lub ośrodkach ustala się w zależności od miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka rodziny osoby obowiązanej do opłat.

2. Wysokość miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 1, oblicza się dzieląc dwunastą część rocznego dochodu rodziny ze wszystkich źródeł określonych w § 7 przez liczbę jej członków

3. Przy obliczaniu dochodu bierze się pod uwagę dochód osoby obowiązanej do opłat, jej współmałżonka, dzieci oraz innych członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym.

4. Do liczby członków rodziny osoby obowiązanej do opłat wlicza się osoby, których dochód został wliczony do dochodu rodziny, a także:

- 1) członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, nie posiadających żadnych własnych dochodów,
- 2) dzieci przebywające w internacie, domu dziecka i zakładzie specjalnym,
- 3) osobę przebywającą w domu lub ośrodku.

5. Jeżeli osoba, której dochód wlicza się do dochodu rodziny, osiąga dochody z dwóch lub więcej źródeł, do obliczania dochodu rodziny przyjmuje się łączną kwotę tych dochodów.

6. Przy ustalaniu dochodu rodziny nie uwzględnia się dochodów z tych źródeł, które członek rodziny utracił w ciągu roku kalendarzowego, z którego ustala się dochód.

7. Jeżeli osoba obowiązana do opłat nie ma własnych źródeł dochodów, podstawę do ustalania opłat stanowi dochód jej współmałżonka pozostającego z nią we wspólnym gospodarstwie domowym.

§ 7. 1. Za dochód w rozumieniu § 6 ust. 3 uważa się:

- 1) wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia i nauki zawodu,
- 2) dochody z tytułu:
 - a) pracy nakładczej,
 - b) pracy wykonywanej na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy, agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o dzieło oraz współpracy przy wykonywaniu tych umów — uzasadniających objęcie ubezpieczeniem społecznym,
 - c) działalności zarobkowej na własny rachunek oraz współpracy przy prowadzeniu tej działalności — uzasadniających objęcie ubezpieczeniem społecznym,
 - d) członkostwa spółdzielni,
 - e) wykonywania wolnego zawodu,
 - f) stałej działalności twórczej lub artystycznej,
 - g) wynajmu pokoi gościnnych,
- 3) świadczenie rehabilitacyjne oraz zasiłki z ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem zasiłków pogrzebowych porodowych i rodzinnych oraz jednorazowych zasiłków z tytułu urodzenia dziecka,
- 4) emerytury i renty ze wszystkimi wzrostami i dodatkami z wyjątkiem dodatków rodzinnych oraz dodatków pielęgnacyjnych,
- 5) stypendia,
- 6) pięciokrotny przychód szacunkowy z gospodarstwa rolnego, określony w nakazie płatniczym na zobowiązania pieniężne, łącznie z przychodem z działów specjalnych i przychodem zwolnionym od podatku gruntowego,
- 7) alimenty oraz świadczenia otrzymywane z funduszu alimentacyjnego.

2. Jeżeli dochód, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlega opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń i składce na cele emerytalne, pomniejsza się go o kwotę tego podatku i składki.

3. Za dochód nie uważa się:

- 1) kwot podlegających potrąceniu z tytułu płaconych świadczeń alimentacyjnych,
- 2) zasiłków na członków rodzin, wypłacanych na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111),
- 3) pomocy materialnej udzielonej przez państwo na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej.

4. Dokumentami potwierdzającymi wysokość osiągniętych dochodów są stosowne zaświadczenia wydane przez zakłady pracy, instytucje, uczelnie, organy administracji państwowej a w stosunku do emerytów i rencistów — odcinki przekazów pocztowych z ostatniego miesiąca.

§ 8. 1. Wysokość opłat miesięcznych za pobyt w domach lub ośrodkach, ponoszonych przez osoby wymienione w § 1 pkt 2 i § 4 ust. 3 i 5, oblicza się na podstawie:

- 1) wywiadu społecznego, ustalającego przede wszystkim liczbę członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2) dokumentów stwierdzających wysokość osiągniętych dochodów (§ 7 ust. 4) przez członków rodziny, których dochód wlicza się do dochodu rodziny

2. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, powinna być aktualizowana nie rzadziej niż co 2 lata.

§ 9. 1. Wysokość opłat za pobyt w domach ustala terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego właściwy dla miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o przyjęcie do domu, a w razie przebywania osoby w domu — organ administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwy dla miejsca położenia domu.

2. Wysokość opłat za pobyt w ośrodkach ustala terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego właściwy dla miejsca zamieszkania zarówno osoby ubiegającej się o przyjęcie do ośrodka, jak i przebywającej już w ośrodku.

3. Organy administracji państwowej, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą zwolnić częściowo lub całkowicie od opłat osoby ponoszące opłaty.

4. Ustalenia, o których mowa w ust. 1—3, powinny zawierać uzasadnienie oraz pouczenie o środkach prawnych.

5. Organy administracji państwowej ustalające wysokość opłat za pobyt w domach lub ośrodkach zawiadamiają o swych ustaleniach osoby zainteresowane oraz kierowników właściwych domów lub ośrodków.

§ 10. 1. Osobom wymienionym w § 1 pkt 2 i § 4 ust. 3 i 5 mogą być udzielane częściowe lub całkowite zwolnienia od opłat, jeżeli:

- 1) osoby te ponoszą już opłaty za pobyt innych członków swych rodzin w domu lub ośrodku albo w innym zakładzie państwowym lub społecznym,
- 2) występują szczególnie uzasadnione okoliczności (długotrwała choroba, śmierć w rodzinie, zniszczenie w wyniku klęski żywiołowej, inne poważne wypadki losowe),
- 3) osoby obowiązane do opłat mają na utrzymaniu troje lub więcej dzieci.

2. Przyznana ulga w opłacie nie może przekraczać 75% kwoty opłaty obliczonej zgodnie z ustaleniami załączonymi w załączniku nr 2 do zarządzenia.

3. Częściowe lub całkowite zwolnienie od opłat może być przyznane okresowo, nie dłużej jednak niż na 2 lata.

§ 11. Osoby ponoszące opłaty obowiązane są informować organy administracji państwowej ustalające opłaty o wszelkich zmianach zachodzących w ich położeniu materialnym (wzroście lub zmniejszeniu się wysokości dochodów, liczby członków rodziny) oraz o innych faktach mogących mieć wpływ na wysokość opłat.

§ 12. 1. Osoby ponoszące opłaty, wymienione w § 1 pkt 2 i § 4 ust. 3—5, należne kwoty wpłacają na odpowiednie konto bankowe domu lub ośrodka.

2. Kierownik domu lub ośrodka obowiązany jest natychmiast po przyjęciu osoby do domu lub ośrodka powiadomić osobę ponoszącą opłatę o numerze konta bankowego w celu wpłacenia należnej kwoty opłat najpóźniej do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły oraz o skutkach prawnych w razie niewywiązania się z obowiązku uiszczenia opłaty

3. Przy obliczaniu wysokości opłaty za okres pierwszego miesiąca pobytu bierze się pod uwagę liczbę dni pobytu osoby w domu lub ośrodku, licząc od daty przybycia do domu lub ośrodka.

4. Jeżeli osoba przebywająca w domu opuszcza dom za zgodą kierownika domu na okres dłuższy niż 2 tygodnie, osoba ponosząca opłatę (§ 1 pkt 2 i § 4 ust. 4 i 5)

płaci w danym miesiącu połowę ustalonej opłaty miesięcznej.

5. Jeżeli osoba przebywająca w osrodku nie może korzystać z osrodka, za każdy dzień nieobecności odlicza się osobie ponoszącej opłatę kwotę wynikającą z podzielenia wysokości ponoszonej opłaty przez 26 dni

§ 13. 1. Kierownik domu lub osrodka prowadzi ewidencję należności i opłat na kontach należności, zgodnie z przepisami o rachunkowości budżetowej

2. Kierownik domu lub osrodka prowadzi ewidencję osób korzystających z bezpłatnego pobytu w domu lub osrodku.

3. Roszczen w stosunku do osob wymienionych w § 1 pkt 2 i § 4 ust. 3—5, nie wywiązujących się z obowiązku uiszczania opłat za pobyt członka rodziny w państwowym domu pomocy społecznej lub dziennym osrodku adaptacyjnym, dochodzi się w drodze egzekucji administracyjnej

4. Domy pomocy społecznej podporządkowane Zrzeszeniu Katolików „Caritas” oraz domy dotowane częściowo z budżetów wojewodztw, roszczen, o których mowa w ust. 3, dochodzą w drodze postępowania sądowego.

§ 14. Tracą moc

1) zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 sierpnia 1968 r. w sprawie kosztów utrzy-

mania w państwowych domach pomocy społecznej (Dz Urz MZiOS Nr 18, poz 84),

2) zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 sierpnia 1968 r w sprawie kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej częściowo dotowanych z budżetów rad narodowych oraz zasad udzielania dotacji (Dz Urz MZiOS Nr 18 poz 85),

3) pismo okólne Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 9 czerwca 1971 r w sprawie zwolnienia emerytów (rencistów) od opłat za pobyt członków ich rodzin w domach pomocy społecznej (Dz Urz MZiOS Nr 14, poz 71),

4) § 1 ust 2 pkt 3 lit a) zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 28 stycznia 1981 r w sprawie zwiększenia opłat za niektóre usługi świadczone przez zakłady społeczne służby zdrowia i opieki społecznej (Dz. Urz MZiOS Nr 2, poz 8),

5) § 1 ust. 2 pkt 3 lit a) zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 31 sierpnia 1982 r w sprawie dodatkowych opłat za usługi świadczone przez zakłady społeczne służby zdrowia i opieki społecznej (Dz. Urz MZiOS Nr 9, poz 34)

§ 15 Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1983 r

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej T. Szelachowski

Załączniki do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 września 1983 r. (poz 184).

Załącznik nr 1.

WYSOKOŚĆ KOSZTÓW UTRZYMANIA W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ W DZIENNYCH OSRODKACH ADAPTACYJNYCH

§ 1. Dla ustalania opłat całkowitych za pobyt w domach pomocy społecznej państwowych, podległych Zrzeszeniu Katolików „Caritas” i częściowo dotowanych z budżetów wojewodztw oraz w dziennych osrodkach adaptacyjnych przyjmuje się następujące wysokości dziennego kosztu utrzymania

1) w domach rencistów	— 350 zł,
2) w domach dla przewlekle chorych i nie-widomych	— 440 zł,
3) w domach dla przewlekle chorych ze schorzeniami układu nerwowego	— 370 zł,
4) w domach dla osob uzależnionych od alkoholu	— 370 zł,

5) w domach dla umysłowo upośledzonych	— 400 zł,
6) w domach dla dzieci niedorozwiniętych umysłowo	— 350 zł,
7) w dziennych osrodkach adaptacyjnych	— 132 zł.

§ 2 Wysokość miesięcznych kosztów utrzymania oblicza się następująco

1) w domach pomocy społecznej — mnożąc wysokość dziennego kosztu utrzymania (§ 1 pkt 1—b) przez 30,
2) w dziennych osrodkach adaptacyjnych — mnożąc wysokość dziennego kosztu utrzymania (§ 1 pkt 7) przez 26.

Załącznik nr 2.

WYSOKOŚĆ OPŁAT PONOSZONYCH PRZEZ OSOBY OBOWIĄZANE DO OPŁAT ZA POBYT CZŁONKÓW ICH RODZIN W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ W DZIENNYCH OŚRODKACH ADAPTACYJNYCH

§ 1. Wysokość opłat za pobyt w domach pomocy społecznej wynosi miesięcznie, przy dochodach na 1 członka rodziny:

1) do 3 000 zł	— wolne od opłat,
2) od 3 001 zł do 3 500 zł	— 20% dochodu na 1 członka rodziny,
3) od 3 501 zł do 4 500 zł	— 25% — „ —
4) od 4 501 zł do 5 500 zł	— 30% — „ —
5) od 5 501 zł do 6 500 zł	— 40% — „ —
6) od 6 501 zł do 7 500 zł	— 50% — „ —
7) od 7 501 zł do 8 500 zł	— 60% — „ —
8) od 8 501 zł do 9 500 zł	— 70% — „ —
9) od 9 501 zł do 10 500 zł	— 85% — „ —
10) powyżej 10 500 zł	— 100% — „ —

nie więcej jednak niż wysokość opłaty całkowitej.

§ 2. Wysokość opłat za pobyt w dziennych ośrodkach adaptacyjnych wynosi miesięcznie przy dochodach na 1 członka rodziny.

1) do 3 000 zł	— wolne od opłat,
2) od 3 001 zł do 5 000 zł	— 20% dochodu na 1 członka rodziny,
3) powyżej 5 000 zł	— 30% — „ —

nie więcej jednak niż wysokość opłaty całkowitej.

§ 3 Ustalenia zawarte w niniejszym załączniku odnoszą się do opłat za pobyt w domach pomocy społecznej państwowych, podległych Zrzeszeniu Katolików „Caritas” oraz częściowo dotowanych z budżetów województw.

Załącznik nr 3.

ZASADY UDZIELANIA DOTACJI DOMOM POMOCY SPOŁECZNEJ CZĘŚCIOWO DOTOWANYM Z BUDŻETÓW WOJEWÓDZTW

§ 1. Domy pomocy społecznej częściowo dotowane z budżetów województw otrzymują dotacje z wydziałów zdrowia i opieki społecznej urzędów wojewódzkich na utrzymanie osób przebywających w tych domach na podstawie skierowania wydanego przez te wydziały.

§ 2. Wysokość udzielanej dotacji wynosi

1) w domach dla przewlekle chorych i niewidomych:

- a) za pobyt osoby uprawnionej do bezpłatnego pobytu w domu pomocy społecznej — 280 zł dziennie, a 8 400 zł miesięcznie.
- b) za pobyt osoby, która sama ponosi opłaty lub za której pobyt opłaty ponoszą osoby obowiązane

do opłat — różnicę między kwotami ustalonymi pod lit. a) a wnoszonymi opłatami, jeżeli opłaty te są mniejsze od kwot ustalonych pod lit. a).

2) w domach dla dzieci niedorozwiniętych umysłowo:

- a) za pobyt osoby uprawnionej do bezpłatnego pobytu w domu pomocy społecznej — 320 zł dziennie, a 9 600 zł miesięcznie,
- b) za pobyt osoby, która sama ponosi opłaty lub za której pobyt opłaty ponoszą osoby obowiązane do opłat — różnicę między kwotami ustalonymi pod lit. a) a wnoszonymi opłatami, jeżeli opłaty te są mniejsze od kwot ustalonych pod lit. a).